

GRUNDTVIGSELSKABET af 8. september 1947

Årsberetning for året 1996

Grundtvig-Selskabets årsmøde 1995 blev afholdt 23. november i Vartovs Store Sal i København. Ved årsmødet blev A.M. Allchin, K.E. Bugge, Erland Jensen, Theodor Jørgensen, Poul Kiilerich, Fl. Lundgreen-Nielsen og E. Jakob Petersen genvalgt til styrelsen og Sv.Å. Svensson blev genvalgt som revisor.

Flemming Lundgreen-Nielsen, der efter Gustav Albecks død var blevet optaget i Grundtvig-Studiers redaktion, blev i forbindelse med årsmødet 1995 indvalgt i forretningsudvalget. Også i forbindelse med årsmødet 1995 trak Hellmut Toftdahl sig ud af Grundtvig-Studiers redaktion. Han blev erstattet af Kim Arne Pedersen.

Efter årsmødet 1995 holdt professor, dr.theol. h.c. Arthur Macdonald Allchin en forelæsning om »Grundtvig's Understanding of Church ministry as a Challenge today«.

På initiativ af Grundtvig-Selskabets formand er der siden sidste årsmøde blevet indgået en samarbejdsaftale mellem Kirkeligt Samfund og Det teologiske Fakultet ved Københavns Universitet om Grundtvig-Biblioteket i Vartov. Samarbejdsaftalens formål er at udvide Grundtvig-Bibliotekets aktiviteter, således at Det teologiske Fakultets studerende og lærere kan få øgede muligheder for at arbejde med Grundtvig-litteraturen. Ifølge aftalen har Kirkeligt Samfund og Det teologiske Fakultet i fællesskab ansat en bibliotekar, Margit Andresen, der siden foråret 1996 har været beskæftiget med at systematisere biblioteket samtidig med, at hun foretager en registrering af det på Det kongelige Biblioteks REX-base. Den foreløbige registrering vil være afsluttet foråret 1997, og bibliotekets åbning er fastsat til 17. februar 1997. Det teologiske Fakultet har i samarbejdsforhandlingerne været repræsenteret af dekanen, professor dr. theol. Jens Glebe-Møller, ligesom Kirkeligt Samfund har været repræsenteret af formanden, provst Finn Riber Jensen, senere afløst som formand af sognepræst Jens Ole Henriksen, og sognepræst Erik Jakob Petersen. Det daglige tilsyn med biblioteket varetages fra Kirkeligt Samfunds side af et biblioteksudvalg bestående af Helge Baden Nielsen og Ingrid Bartholin Jørgensen. Margit Andresen har planer

om at alle Grundtvig-forskere og andre, der skriver om Grundtvig og grundtvigske emner, skal sende deres publikationer eller fotokopier af dem, til Grundtvig-Biblioteket i Vartov, for at der dér kan opbygges en så komplet samling som mulig af de Grundtvig-publikationer, der udkommer selvstændigt, i samleværker og i tidsskrifter, samtidig med at der foretages en praktisk bibliografisk koordinering.

Center for Grundtvig-Studier ved Aarhus Universitet har videreført sine mange initiativer inden for Grundtvig-forskningen. Der har således været gennemført introduktionsundervisning til Grundtvigs forfatterskab, og centret har været involveret i vejledning i brevform af udenlandske Grundtvig-forskere. Derudover har der været tale om en intensivering af det igangværende samarbejde mellem en række inden- og udenlandske forskere og forskningsinstitutioner, der beskæftiger sig med Grundtvig, ligesom der har været afholdt to internationale seminarer i løbet af foråret 1996. Først et endagsseminar 14. marts 1996 om 'Grundtvig og det danske samfund' med Penny (Penelope) Gill, Steven Borish og Uffe Østergaard som forelæsere. Dette endagsseminar blev gentaget i forbindelse med The International Culture Week på Aarhus Universitet 21. marts 1996. Derefter arrangerede Center for Grundtvig-Studier et tredages seminar som anden del af projektet 'Grundtvig og den tidlige tradition'. Dette seminar blev afholdt i dagene 11.-13. april 1996 med Christian Thodberg, Bent Noack, Anders-Christian Jacobsen, Kenneth Stevenson, Anders Pontoppidan Thyssen, Kim Arne Pedersen, Jens Holger Schjørring og Henrik Wigh-Poulsen som forelæsere. Begge seminarer samlede en repræsentativ kreds af Grundtvig-forskere fra hele landet. Center for Grundtvig-Studier ved Aarhus Universitet har løbende kontakt med en række inden- og udenlandske Grundtvig-forskere. Således har man i september i år haft besøg af S.A.J. Bradley, der arbejder med en undersøgelse af Grundtvig og det angelsaksiske. Centret har en stadig udadvendt virksomhed, og dets medarbejdere har i årets løb holdt en række foredrag og forelæsnings om Grundtvig og hans forfatterskab i såvel ind- som udland. Derudover har centret intensiveret det igangværende samarbejde mellem en række indenlandske og udenlandske forskere og forskningsinstitutioner, der beskæftiger sig med Grundtvig.

I samarbejde med Center for Grundtvig-Studier har afdelingerne for historie og religiøsvidenskab og Centrum for historisk-filosofisk forskning ved Högskolan i Karlstad i Sverige 26.-27. april 1996 afholdt en konference i Karlstad om 'Geijer og Grundtvig och deras verkningshistoria'. Der blev ved denne konference holdt foredrag af Rolf Karlbom, Göran B. Nilsson, Kim Arne Pedersen, Jens Holger Schjørring, K.E. Bugge og Harry Aronson. Konferencen var en god begyndelse til et fortsat samarbejde med svenske romantik- og 18-hundredetalsforskere.

Med henblik på senere offentliggørelse har en gruppe Grundtvig-forskere med tilknytning til Center for Grundtvig-Studier bestående af bl.a. Elisabeth Albinus Glenthøj, Jette Holm og Christian Thodberg begyndt en systematisk afskrift af Grundtvigs Vartov-prædikener fra 1840'erne.

Grundtvigskirken i København har i samarbejde med Center for Grundtvig-Studier i Aarhus og Nornesalen, Forskningscenter for folkelig Livsoplysning i Ollerup 10.-14. juli 1996 gennemført en international konference om Grundtvigs poesi, menneskesyn, kultursyn og skolesyn under overskriften »Rodfæstet universalisme«. Ved konferencen, der var støttet af København Kulturbud 1996, talte Karin Wellejus, A.M. Allchin, Anne-Marie Steen Petersen, Viggo Ernst Pedersen, Erik A. Nielsen, Håkan Eilert, Bernd Henningsen, Ole Hammer, Hajime Yano, Jørgen Ertner, Dmitri Gaura, Lilian Zöllner og Edicio dela Torre.

Fra den norske afdeling af Grundtvig-Selskabene rapporterer afdelingens formand, Kirsti Aasen: »Et seminar med temaet »det historisk-poetiske som livskraft« ble arrangert på sunnholdland folkehøgskole i dagene 28.-30. juni 1996 med 70 deltagere fra hele landet. Blandt foredragsholderne var Arild Mikkelsen, Erling Christiansen, Inge Lønning, Olav Akerlie, Åse Marie Nesse, Sigurd Sandvik og Ole Petter Lerseth. - Grundtvigs fødselsdag, søndag 8. september - blev markeret i gudstjenesten i Kampen kirke. Dansk kirkeforening i Oslo var spesielt invitert. Etter kirkekaffen holdt forskningslektor Kim Arne Pedersen et spennende foredrag om »Grundtvigs familievivelses betydning for hans forfatterskap«. - Sommeren 1997 planlegges et seminar på Hallingdal folkehøgskole med temaet »Det levende

Ord«. - Høsten 1998, da den norske afdelingen kan se tilbage på 15 års virksomhed, har vi som mål å arrangere seminar i Kampen kirke i samarbeid med Center for Grundtvig-Studier i Århus. Vi håper i den sammenheng å aktivere våre teologiske fakulteter, hvor det i dag synes å være en påtagelig fornyet interesse for Grundtvig.«

Som deltagerne i årsmødet vil vide, har »Grundtvig-Studier«s redaktion igen i år udsendt et fyldigt og alsidigt årsskrift, fyldt med artikler af høj kavlitet. Redaktørerne Jens Holger Schjørring, Kim Arne Pedersen, William Michelsen og Flemming Lundgreen-Nielsen fortjener en stor tak for deres imponerende indsats.

K.E. Bugge, Theodor Jørgensen og Flemming Lundgreen-Nielsens arbejde med det tysksprogede trebindsudvalg af Grundtvigs skrifter nærmer sig sin afslutning. I løbet af ganske kort tid udkommer en kontekstuel analyse af Grundtvigs Sang-Værk bind 1 ved Randi Rode. Denne analyse er optaget i Grundtvig-Selskabets skriftrække. Samtidig ser til stadighed en mængde tidsskriftsartikler om Grundtvig og hans forfatterskab dagens lys.

Flemming Lundgreen-Nielsen har i Videnskabernes Selskab i København talt om »Grundtvig som dansk bidrag til verdenskulturen«.

I Sverige har Anders Holmberg, der er medlem af Grundtvig-Selskabets styrelse, gjort et stort arbejde for at udbrede kendskabet til Grundtvig gennem foredrag og oversættelser af Grundtvig-salmer.

Til næste år fylder Grundtvig-Selskabet 50 år. For at markere denne begivenhed har man planlagt en international conference, der vil finde sted i dagene 24.-27. august 1997. Programmet er aftrykt i Grundtvig-Studier 1996. Det har p.g.a. ændringer af Grundtvigs Højskoles kursustermener, ændringer der er vedtaget efter trykningen af Grundtvig-Studier, vist sig, at konferencen ikke som planlagt vil kunne gennemføres dér. Forretningsudvalget arbejder for øjeblikket på at finde et andet sted for afholdelsen af konferencen.

Der skal her ved Grundtvig-Selskabets årsmøde lyde en tak til alle, der har støttet selskabets virksomhed, herunder udgivelsen af Grundtvig-Studier: Statens Humanistiske Forskningsråd, Carlsen-Langes

legatstiftelse og Kirkeligt Samfund af 1898, der støtter med husly og sekretariatsbistand i Vartov. En særlig tak skal sammen med et velkommen til samarbejdet lyde til Kirkeligt Samfunds nye sekretariatsleder i Vartov, Hans Grishauge og hans kone Kirsten, der er selskabets daglige kontakt i Vartov, og som nu har overtaget Grundtvig-Selskabets medlemsadministration, udsendelsen af Grundtvig-Studier og de øvrige udsendelser i årets løb.

1996 har været et år med konsolidering og konstruktiv fremgang for Grundtvig-Selskabet. Der er grund til at se med fortrøstning på det næste år, Grundtvig-Selskabets halvtredsindstyvende.

Peter Balslev Clausen
Formand for Grundtvig-Selskabet